
NORGES BONDELAG

Finansdepartementet
 Postboks 8008 Dep
 0030 OSLO

Vår saksbehandler
 Svein Aalling/Mari C. Gjølstad
 22 05 45 81

Vår dato
 2005-04-06
 Deres dato
 2005-01-19

Vår referanse 2005/00106/004
 Arkiv: 419-K70
 Deres referanse

Høring NOU 2005:2 Uttaksutvalget - forslag til endringer i skattesystemet

Norges Bondelag viser til deres høringsbrev av 19. januar 2005, samt til e-post av 18. mars fra lovrådgiver Tom Venstad der vår høringsfrist ble utsatt til 7. april.

Innledning

Med uttaksutvalgets utredning foreligger forslag til ny beskatningsmåte for deltakerlignede selskaper og enkeltpersonforetak. Norges Bondelag forholder seg i det følgende til at deler av skattereformen inklusiv en uttaksmodell for aksjeselskap allerede er vedtatt av Stortinget, og har på denne bakgrunn ingen motforestillinger mot de valg av modeller som utvalget har falt ned på. Som det fremkommer nedenfor er vi imidlertid av den oppfatning at forslagene til både deltakermodell og foretaksmodell må modifiseres slik at en oppnår nøytralitet mellom ulike beskatningsmodellene, samt unngår økt byråkrati og økte kostnader for den enkelte næringsdrivende.

Norges Bondelag mener skattereglene må utformes slik at de stimulerer til næringsutvikling og verdiskaping over hele landet. Norges Bondelag vil i denne sammenheng understreke betydningen av enkeltpersonforetak som foretaksform, både for gründervirksomhet og for etablerte bedrifter. Norges Bondelag forutsetter at innføringen av foretaksmodellen for disse foretakene ikke fører til skatteøkninger sammenlignet med dagens delingsmodell.

Deltakermodellen

Modellen er svært lik den allerede vedtatte aksjonærmodellen, og gir i prinsippet samme muligheter for skattekreditt når overskuddet beholdes i selskapet. For selskaper med en

Bondelagets Servicekontor AS

Postadresse: PB 9354 Grønland, 0135 Oslo	Besøksadresse: Schweigaardsgt. 34c Oslo	Telefon: 22 05 45 00	Telefaks: 22 17 36 68	E-postadresse: bondelaget@bondelaget.no	Internett: www.bondelaget.no
Norges Bondelag	Org.nr.: 939678670	Bankkonto: 8101.05.12891			
Bondelagets Servicekontor AS	Org.nr.: 985063001 MVA	Bankkonto: 8101.05.91392			

Vår dato
2005-04-06Vår referanse
2005/00106/004

viss størrelse og et visst overskudd, og som i dag er delingspliktige, vil modellen kunne bidra positivt til egenkapitaloppbyggingen.

Innføring av en uttaksmodell for deltakerlignede selskaper vil slik vi ser det, bidra til å skape større avstand mellom selskap og deltaker. Deltakelse i deltakerlignede selskaper blir enda mer kompleks, bl.a. fordi ordningen forutsetter mer detaljert behandling av transaksjoner mellom deltaker og selskap. For landbrukets mange mindre samarbeidsformer av ulik karakter, som f.eks. samarbeid mellom samboere eller samarbeid på tvers av generasjoner, vil deltakermodellen således innebære en mer komplisert organisering av virksomheten. Terskelen fra et enkeltpersonforetak til et deltakerlignet selskap blir markant større enn i dag.

Gitt at vi skal ha et skatteregime med to forskjellige beskatningsmodeller, både en kildemodell og en uttaksmodell, er det ikke innlysende hvordan et ANS skal behandles. Selskapsformen står på mange måter i en mellomstilling mellom enkeltpersonforetak og AS. Mange land, f.eks. Danmark, har søkt å løse noen av disse utfordringene med valgfrie ordninger for ligning av næringsvirksomhet.

Dersom deltakermodellen innføres, må kriteriene for hva som anses som næringsvirksomhet også vurderes. Selv om aktivitet ikke lenger skal være et vilkår for ekstra beskatning, er det desto viktigere å understreke at aktivitet er et viktig moment ved vurderingen av hva som er næringsvirksomhet.

Videre må det sikres at særlig de mindre selskapene kan velge en enklere ligningsmodell. Eksempler på slike mindre selskaper er de mindre skogsameiene med aktivitet bare enkelte år, med flere mellomliggende år uten aktivitet eller inntekter.

Norges Bondelag ber derfor om at det vurderes en valgfri adgang til bruttoligning av mindre samarbeidsforetak/ansvarlige selskaper, dvs. at inntekter og kostnader fordeles direkte på deltakerne uten at det gjøres opp et regnskap for enheten/selskapet som sådan. Dersom aktiviteten som utøves innebærer virksomhet for den enkelte deltaker, vil han/hun bli regnskapspliktig og få beregnet personinntekt etter foretaksmodellen. Valg av ligningsmåte kan ev. være bindende for et visst antall år. Dette burde ikke skape administrative problemer, og antas også å kreve svært beskjeden lovregulering.

Foretaksmodellen

Norges Bondelag mener det er viktig at de ulike beskatningsmodeller i størst mulig grad likebehandler de ulike selskapsformer. Vi er likevel enige i at det vil være betydelige problemer knyttet til en uttaksmodell for enkeltpersonforetak, og støtter utvalgets konklusjon om at en uttaksmodell for enkeltpersonforetak vil bli unødig komplisert og derfor ikke er ønskelig.

Den største forskjellen på foretaksmodellen og dagens delingsmodell er at foretaksmodellen skal være obligatorisk, dvs. obligatorisk personinntektsberegning i all næringsinntekt uavhengig av bl.a. aktivitet. Foretaksmodellen vil derfor føre til vesentlige skatteøkninger for de som av ulike grunner i dag ikke rammes av delingsmodellen.

Langt mer betenkelig er det etter Norges Bondelags mening at modellen inneholder flere skatteskjerpene momenter også for de som i dag er delingspliktige. Utvalget selv peker også på den forskjellsbehandlingen mellom næringsinntekt og lønnsinntekt som ligger i at generelle skattelettelser stadig gis gjennom økning i minstefradraget. Denne forskjellsbehandlingen blir ytterligere forsterket med den foreslåtte modell.

Foretaksmodellen må derfor endres slik at en unngår skatteøkninger for det store flertall av landets næringsdrivende. Lønnsfradraget må gjeninnføres, og det må sikres at skjermingsrenten og skjermingsgrunnlaget ikke blir svekket i forhold til kapitalavkastningsraten og kapitalavkastningsgrunnlaget i dagens delingsmodell. Dette innebærer bl.a. at skjermingsrenten minst må ha et risikotillegg på 4-6 pst. som foreslått av utvalget.

Løpende beskatning ved en kildemodell vil, hvertfall i en del tilfeller, være mindre gunstig enn en uttaksmodell. For å kunne akseptere forskjellige beskatningsmodeller for ulike foretakstyper og for å sikre at enkeltpersonforetak også i fremtiden forblir en aktuell foretaksform, må det også i foretaksmodellen etableres muligheter for sparing med utsatt beskatning. Overskudd i enkeltpersonforetak må kunne gis skattekreditter tilsvarende andre selskapsformer. Den enkleste måten å gjøre foretaksmodellen mer nøytral på i forhold til uttaksmodellene, er å innføre adgang til fondsavsetninger (inntektsutjevning). Adgang til å avsette en andel av årets overskudd med en påfølgende plikt til å inntektsføre samme beløp med en viss andel i året over et visst antall år (f.eks. 20 pst/5 år), er en administrativ enkel ordning, og vil samtidig gi innehavere av enkeltpersonforetak noen av de samme muligheter for utsatt skatt som ligger i uttaksmodellen. Bortfall av gjennomsnittsligning i skogbruket fra og med 2005 gjør at behovet for en ordning med utjevning av sterkt varierende inntekter er enda større.

Mulighet for fondsavsetninger drøftes også av uttaksutvalget som en måte å "nøytralisere" skattemodellene på. Utvalget anbefaler imidlertid ikke dette, men begrunnelsen er etter vår mening lite overbevisende. Hovedbegrunnelsen til utvalget synes å være at fondsavsetninger strider mot prinsippene i skattereformen fra 1992. Vi skal ikke her nevne alle forslagene i dagens skattereform som bryter med prinsippene fra 1992, men bare nøye oss med å konstatere at heller ikke uttaksutvalget har nevnt noen bedre, eller andre løsninger for å bedre den manglende nøytralitet mellom modellene.

Et av argumentene for å akseptere forskjellige skattesystemer for ulike selskapsformer synes å være adgangen til å omdanne virksomhet fra enkeltpersonforetak til andre foretaksformer. Landbruket er som kjent regulert av en rekke bestemmelser, og disse næringer er i større grad enn andre forhindret fra å omdanne virksomheten til andre selskapsformer. Landbruket har derfor et særlig behov for ordninger som kan gi foretaksmodellen tilsvarende muligheter for skattekreditt som ligger i uttaksmodellene.

Norges Bondelag legger for øvrig til grunn at en også i foretaksmodellen, på samme måte som i delingsmodellen, kan velge lavere skjermingsrente slik at også de med lavere inntekter får adgang til et minimum av pensjonsrettigheter. Videre forutsetter vi at negativ beregnet personinntekt fra delingsmodellen fortsatt kan fremføres i foretaksmodellen.

Vår dato
2005-04-06

Vår referanse
2005/00106/004

Oppsummering

Norges Bondelag konstaterer at Regjeringen gjennom forslag til nye skatteregler øker skattebelastningen for næringslivet. Dette skjer samtidig med at det de senere årene er gitt betydelige skatte- og avgiftslettelser særlig til lønsmottakere og privatpersoner. De nye beskatningsmodellene kan også framstå som mer komplekse sammenlignet med gjeldende modeller. Disse endringene vil derfor føre til økt byråkrati og økte kostnader for den enkelte næringsdrivende. Særlig for nyetablerere og små foretak er dette spesielt uheldig.

Norges Bondelags viktigste innvendinger mot uttaksutvalgets utredning er følgende:

- Det må innføres en valgfri ordning mellom deltakermodell og bruttoligning for mindre samarbeidsforetak/selskaper.
- Det må sikres at foretaksmodellen ikke fører til skatteskjerpelse i forhold til dagens delingsmodell ved at skjermingsrenten og skjermingsgrunnlaget ikke blir svekket.
- Det må innføres en fondsavsetningsordning (inntektsutjevningsordning) for enkeltpersonforetak.

Med hilsen

Bjarne A. Undheim

Harald Milli